

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Тищенко В. О., студентка 5 курсу фінансового факультету
Мищенко Д. А., д-р наук держ. упр., проф. каф. фінансів

Університет митної справи та фінансів (м. Дніпро)

Бюджетна політика – найважливіший інструмент управління державою. Без проведення реформ щодо її удосконалення країна не матиме можливості розвиватися та бути конкурентоспроможною. Саме тому це питання є доволі актуальним для дослідників.

Дослідженням різноманітних теоретичних та практичних аспектів функціонування та становлення бюджетної політики займалися такі науковці, як Є. О. Балацький, О. Д. Василик, К. В. Павлюк, С. В. Мочерний, В. М. Федосов, С. І. Юрій та ін. Авторами було досить комплексно охарактеризовано теоретико-методологічні аспекти бюджетної політики, однак справедливо зауважити, що попри існування низки розроблених на теоретичному рівні пропозицій щодо підвищення ефективності сфери державних фінансів даний сектор все ще залишається однією з найслабших ланок фінансової системи, що обумовлює необхідність перманентного моніторингу ключових показників бюджетної політики та на основі аналітичної інформації виявлення найбільш актуальних проблем і подальших перспектив її розвитку, що і визначає актуальність обраної тематики [2].

Бюджетна політика держави – це система пріоритетів і конкретних заходів цілеспрямованої діяльності держави щодо формування, збалансування та розподілу бюджету з метою виконання економічних і соціальних завдань країни. Основна мета яку має виконати бюджетна політика – це реалізація та забезпечення розвитку національної економіки, покращенні рівня життя населення, створення умов конкурентоспроможності країни, збільшення виробництва товарів і послуг, контроль на покращення екологічної сфери країни та інше [1].

Об'єктивними особливостями проведення бюджетної політики в Україні є: незначні (за обсягами) суми бюджетних коштів та їх хронічний дефіцит; нераціональна структура витрат і неефективне використання бюджетних коштів; надмірна централізація фінансових ресурсів, що не стимулює місцеві органи влади та місцевого самоврядування до максимальної мобілізації власних регіонів. Через бюджет як головний інструмент державної політики та фінансовий план країни здійснюється реалізація бюджетної політики. Важливим завданням бюджетної політики на сучасному етапі є вирішення проблеми удосконалення міжбюджетного регулювання з позиції досягнення узгодженості інтересів органів центральної влади та місцевого самоврядування в частині розподілу повноважень і закріплення фінансових ресурсів на здійснення державних повноважень [5]. У таблиці 1 розглянемо динаміку доходів Зведеного бюджету України без врахування міжбюджетних трансфертів.

Таблиця 1 Динаміка доходів Зведеного бюджету України (без міжбюджетних трансфертів), млрд. грн.

	2013	2014	2015	2016	2017	Відхилення 2017 р. від 2013 р. (+,-)
Податкові надходження	341,1	355,4	507,6	650,7	828,1	487
Неподаткові надходження	84,9	80,6	140,1	125,3	154,3	69,4
Інше	3,8	7,9	4,2	6,5	34,2	30,4
Всього	429,9	443,9	652,03	782,7	1016,7	586,8

Джерело [4]

Вивчення даних таблиці 1 показує, що зростання загальної суми надходжень Зведеного бюджету України було забезпечено, головним чином, за рахунок збільшення податкових надходжень. У 2014 та 2013 роках їх сума відрізнялася не досить суттєво (на 14,3 млрд. грн.). Але вже у 2015 році за рахунок податкових надходжень до Зведеного бюджету надійшло на 152,2 млрд. грн. більше, ніж у попередньому році. У 2016 році податкові надходження підвищилися у порівнянні з попереднім роком на 143,1 млрд. грн. та на 309,6 млрд. грн. в порівнянні з 2013 роком. У 2017 році вони збільшилися у порівнянні з 2013 роком на 487 млрд. грн. та на 177,4 млрд. грн. в співставленні з 2016 роком.

З причин об'єктивного і суб'єктивного характеру держава в процесі свого функціонування витрачає все більше коштів. Це, у свою чергу, викликає необхідність зростання доходної частини бюджету за рахунок додаткових надходжень, зокрема податків. Але збільшення податкового тягаря призводить до зниження ефективності виробництва, скорочення робочих місць, зростання рівня безробіття. Як наслідок, з одного боку, ускладняється наповнення доходної частини бюджету (у зв'язку зі зниженням ділової активності), а з іншого боку, — зростає його видаткова частина (у зв'язку зі зростанням соціальних виплат). У такому випадку утворюється зворотня ситуація: бажання уряду підвищити доходи бюджету за рахунок підвищення податкового тиску в середньо- і довгостроковій перспективі призводять до їх зменшення та зростання витрат [3].

Необхідною умовою розвитку та покращення економічної ситуації в країні є ефективна бюджетна політика, яка розробляється з метою збалансування бюджетних параметрів з урахуванням бюджетних пріоритетів, розвитку бюджетної сфери. Звідси головним пріоритетним напрямком бюджетної політики має стати фінансове оздоровлення підприємств, підтримка сприятливого валютного курсу та використання програмно-цільового методу складання бюджету, що в подальшому дає можливість скоротити відсотки недовиконання бюджету в Україні, а як наслідок — покращить економічну, фінансову та інвестиційну могутність України.

Література:

1. Mishchenko, D.A. Application of cluster analysis to determine the level of the budget potential of the Ukrainian regions / D.A. Mishchenko, L.O. Mishchenko // Науковий вісник Полісся. – 2018. - № 2. – С. 179-185.
2. Міронова Л.О. Фінансовий потенціал регіону: теоретичний аспект / Л.О. Міронова, О.В. Моїсеєнко // Вісник ДДФА. – 2013. - №2. – С. 141-149.
3. Міронова Л.О. Бюджетний процес: сутність, стадії здійснення та методи управління / Л.О. Міронова, В.Є. Дем'яненко, М.І. Буряк // Вісник ДДФА: Економічні науки. – Дніпропетровськ.: 2012. – №2 (28). – с 127-133
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
5. Ривак О.С. Бюджетно-податкова політика в Україні за роки економічного зростання та в період кризи / О.С. Ривак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С. 238-248.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ЯК ЕЛЕМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ

Хірна А. Р., студентка 5 курсу ЦЗН

Угоднікова О. І., канд. екон. наук., ст. викл. каф. Туризму та готельного господарства

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Ефективність управлінської діяльності залежить від того, наскільки якісно сформована організаційна структура і управління, наскільки відповідає цілям організації

В даний час організаційна структура відноситься до певної групи елементів, що забезпечують функціонування і розвиток організації в цілому. Структура управління визначається також як форма поділу і кооперації діяльності управління. Можна сказати, що структура управління - це не що інше, як розподіл оптимальної роботи, прав і обов'язків, порядок і форми взаємодії між членами колективу організації.

Метою організаційної структури управління є забезпечення сталого розвитку системи через формування, збереження та вдосконалення способів взаємозв'язку та взаємодії системи із зовнішнім середовищем та взаємодії внутрішніх елементів системи.

Структура організації визначає не тільки розподіл обов'язків в організації, а й стиль управління: адміністративне управління-організаційне-передбачає створення структури організації і взаємозв'язок, розподіл функцій між усіма підрозділами, надання прав і покладання обов'язків між працівниками Управління допомогою;

Оперативне управління-забезпечує функціонування організації відповідно до прийнятого плану і полягає в зіставленні періодичних або